۸۰ درصد ابتلا به تب دنگی در حد سرماخوردگی است

3 مرداد 1403

حسین فرشیدی درباره ابتلای افراد به تب دنگی گفت: ۲۰ درصد افراد علامت بیماری را پیدا می‌کنند که علائم پنج تا شش درصد خیلی شدید می‌شود.

سؤال: این شایعه آیا واقعیت دارد که گفته شد این تب دنگی در تهران گسترش پیدا کرده و فراگیر شده، آیا این شایعه درست است یا نه؟

حسین فرشیدی؛ معاون بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: ما هم مثل شما از دیروز این شایعه را شنیدیم، کسی که نسبت داده شده بود این شایعه به ایشان، امروز رسماً اعلام کردند که برداشت اشتباهی از صحبت‌های ایشان شده بود و ما به جز یک موردی که....

سؤال: یعنی قویاً تکذیب شد؟

فرشیدی: بله.

سؤال: نامه رسمی به وزارت بهداشت زدند؟

فرشیدی: بله، کاملاً این قضیه از طرف خود آقای دکتر هم اعلام شد که اشتباه پخش کردند. حالا یا سوء برداشت بوده یا این روزها شما باید منتظر هر شایعه‌ای باشید.

سؤال: الان نظر وزارت بهداشت در خصوص این تب دنگی در تهران؛ پایتخت چیست؟

فرشیدی: ما در پایتخت برای این که بیماری داشته باشیم، باید دو موضوع داشته باشیم؛ ۱ـ ما باید بیمار آلوده داشته باشیم. الان هیچ بیماری که تب دنگی مشخص و تأیید شده باشد، در حال حاضر در تهران؛ در بیمارستان‌ها و نه در منازل نداریم. ما کلاً در طی این مدت از اردیبهشت به بعد، ما یک مورد داشتیم که همان بود که از خارج از کشور آمده بود و تست او مثبت بود، الحمدلله درمان شد و الان هم مشکلی ندارد. پس در تهران نه این که بیمار نداریم، حتی پشه آئدس هم در استان تهران صید نکردیم.

سؤال: این تا امروز است، درست است؟

فرشیدی: بله.

سؤال: یعنی احتمال دارد فردای روز، یک روز تا یک هفته دیگر بیاید؟

فرشیدی: ما این شرایط که اعلام می‌کنیم برای امروز است، چون یک هفته دیگر واقعاً نمی‌دانیم چه اتفاقی بیفتد. برای این که استان‌های آلوده ما که همه آنها با تهران ارتباط دارند، هم مردم جابه‌جا می‌شود و هم وسایل نقلیه؛ بار این طرف و آن طرف جابه‌جا می‌شود و امکان انتقال تخم این پشه‌ها از استان‌های جنوبی یا شمالی به تهران هست. بله، هر لحظه ممکن است در تهران هم....

سؤال: این احتمال چقدر است؟
فرشیدی: ما استان‌هایی که الان پشه را داریم، بیمار را هم داریم، به احتمال زیاد تخم پشه‌ای که الان رها شده در محیط فراوان داریم، اگر بارندگی اتفاق بیفتد، بارندگی منجر به فعال شدن محیط مناسب این تخم‌ها که همان آب است شود، تبدیل به پشه می‌شوند، قطعاً حجم زیادی پشه در آن جا خواهیم داشت. اما برای تهران این احتمال بسیار پایین است، چون نه فضای آن را داریم و نه محیط مناسب داریم برای این که پشه بتواند رشد کند، چون محیط گرم باید داشته باشیم، گرمایی که تقریباً همراه با شرجی؛ مناطق جنوبی و شمالی ما کنار دریای خزر کاملاً استعداد این را دارند که پشه هم رشد کند، یعنی تکثیر پیدا کند، هم ویروس را در خود پرورش دهد، هم ویروس را منتقل کند و هم تخم‌هایی که می‌گذارد آلوده به ویروسی باشند که آن پشه ماده حمل می‌کند.

سؤال: این از تهران، اما در کل کشور الان آخرین وضعیت به چه صورت است؟
فرشیدی: ما شش استان را گفتیم که آلودگی دارد. این استان‌های ما الان ۹ استان شدند. یعنی استان‌های اردبیل، آذربایجان شرقی و قزوین استان‌هایی هستند که پشه را صید کردیم؛ لذا استان‌های اطراف اینها که الان پشه را صید نکردیم، دوستان من؛ کارشناسان بهداشت با وسایل مخصوص جاهایی که احتمال می‌دهند پشه ممکن است وجود داشته باشد، دنبال رد پای این پشه هستند که اگر پشه باشد، باید برویم ببینیم کارهای بعدی که انجام دهیم...، قبلاً هم عرض کردم کل استراتژی که در کشور طراحی کردیم؛ سه استراتژی است. استان‌هایی که بیمار و پشه آلوده دارند، استان‌هایی که پشه دارند و بیمار ندارند و احتمال زیاد این پشه‌ها آلوده نیستند و استان‌هایی که هنوز هم ما پشه صید نکردیم. برخورد ما با کادر بهداشت و درمان که بتواند بیماران را درمان و مدیریت کند و مردم، نحوه اطلاع رسانی متفاوت خواهد بود.

سؤال: این ۹ استان؛ چهار تا جدید بود که گفتید...؟
فرشیدی: سه تا جدید بود، شش تا قبلاً بود.

سؤال: این ۹ استان را به اسم می‌توانید بگویید کدام استان‌ها هستند؟
فرشیدی: سیستان و بلوچستان که عمدتاً شهرستان‌های کنارک و چابهار بیشترین تراکم پشه را آن جا داشتیم. یک بیمار هم از این چابهار و کنارک داریم؛ یک بیماری که ما هیچ سندی نداریم که این از کشور خارج شده باشند، احتمالاً در ایران آلوده شدند. استان هرمزگان که عمدتاً بیشترین بیمار ما در این استان، شهرستان بندر لنگه است. ۱۲ بیمار ما آن جا داریم. بعد در استان بوشهر، استان خوزستان که در این استان هنوز هم پشه را صید نکردیم ولی طبیعتاً در جغرافیا؛ جغرافیای بوشهر و استان هرمزگان خیلی شبیه است به احتمال زیاد پشه است و ما نتوانستیم پیدا کنیم. در شمال هم گلستان، گیلان، مازندران و اخیراً هم اردبیل و آذربایجان شرقی و قزوین هم اضافه شدند. کل این استان‌های ما در شمال هنوز بیمار و پشه‌ای که احتمال آلودگی پیدا کنیم در شمال نداشتیم. پشه شمال؛ پشه آلوپیکتوس است، در جنوب پشه آئدس اِجیپتی است، این دو کاملاً باهم تفاوت دارند.

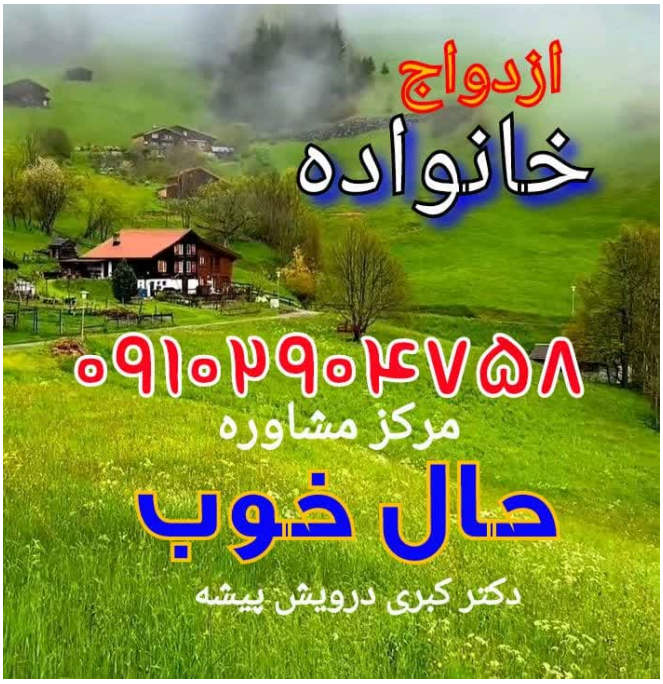

سؤال: بعضی‌ها مثلاً عنوان می‌کنند و در فضای مجازی است که می‌گویند پشه‌ای که در جنوب است مثلاً روزها می‌آید آن گزش را دارد، آن که در شمال است برعکس این عمل می‌کند. آیا اینها صحت دارد یا ندارد؟

فرشیدی: این دو پشه شبیه هم هستند، خصوصیات ظاهری این دو پشه شبیه هم است. هر دو روز گزش هستند؛ یعنی بعد از طلوع آفتاب.

سؤال: پس شب فعالیتی ندارند؟

فرشیدی: شب فعالیتی ندارند، بعد از طلوع آفتاب تا قبل از غروب آفتاب معمولاً بیشتر می‌شوند، یعنی ظهر کمتر است. دمای صبح و دمای غروب آفتاب بیشتر می‌شوند. پشه‌هایی که در جنوب هستند؛ این نوع آئدس اجیپتی؛ تهاجمی‌تر و خون خوارتر هستند و بیشتر دنبال انسان می‌گردند. پشه ماده آئدس اجیپتی در روز ممکن است تا ۱۰ نفر را هم نیش بزند و خون‌خواری انجام دهد. پشه شمال این طور نیست، هم تعداد خون‌خواری اش کمتر است، هم اگر ویروسی را منتقل کند، با توجه به فیزیولوژی خود این پشه، ویروسی که منتقل می‌کند از بیماری‌زایی کمتری برخوردار است. شدت بیماری که ایجاد می‌کند در نوع آلوپیکتوس که در شمال کشور است، کمتر است. ولی گزش هر دو در روز انجام می‌شود.

سؤال: کسی مبتلا شد؛ این علامت‌هایش، البته بارها گفته شده، باز هم مردم بدانند بد نیست. علامت‌هایش چیست؟ چون بعضی‌ها الان یک پشه عادی می‌آید می‌زند، می‌گوید نکند تب دنگی است و از این حرف‌ها؟

فرشیدی: اولین گزش که صورت می‌گیرد مثل پشه‌های دیگر؛ خارش و قرمز شدن آن ناحیه گزش، بعد از چند روز علائم به شکل تب، استخوان‌درد، بدن درد که معمولاً بدن‌درد خیلی وقت‌ها با درد ناحیه چشم، پیشانی و سردرد همراه است. بعد استخوان درد بسیار شدید. اینها ممکن است پنج تا ۱۰ روز طول بکشد این علائم. بعضی وقت‌ها با خوردن بعضی مسکن‌ها ممکن است علائم کمتر شود، ولی بعد از آن هم یک کوفتگی، احساس خستگی و این که طرف یک بدن درد مزمنی دارد، یک ماه تا یک ماه و نیم ممکن است طول بکشد. ما الان صحبت از تب دنگی می‌کنیم؛ یک عاملی داریم به نام آئدس، این عامل

فقط تب دنگی ایجاد نمی‌کند، چهار بیماری ایجاد می‌کند؛ تب دنگی را ایجاد می‌کند، همین پشه مثلاً در برزیل باعث بیماری زیکا می‌شود، در آفریقا تب زرد؛ خیلی معروف است.

دوستان ما که مسافرت می‌کنند به کشور آفریقایی، واکسن تب زرد هم تزریق می‌کنند، چرا؟ همین آئدس است و بیماری چیکونگونیا، ما از سال ۹۵ که دنبال می‌کردیم هم پشه و هم بیماری؛ حدود ۱۵۰ بیمار ظرف ۱۰ سال بیماری داشتیم، ۷۵ بیمار چیکونگونیا بود. ما که صحبت از تب دنگی می‌کنیم، آنها هم می‌توانند باشند. کشوری مثل بنگلادش چیکونگونیا بیشتر بود. سال گذشته یک حجم بسیار بزرگی از بیماری را ما در بنگلادش داشتیم. آن چیکونگونیا بود، به پاکستان آمد و از پاکستان هم آمد ایران.

سؤال: این چهار نوع بیماری آیا در ایران هم احتمال دارد بروز کند؟
فرشیدی: بله احتمال دارد، چون الان دیگر مثل قدیم نیست، این قدر داد و ستد و رفت و آمد صورت می‌گیرد، بیماری را منتقل می‌کنند. افراد منتقل می‌کنند این بیماری را با وسایل و حمل و نقل و تجارتی که صورت می‌گیرد پشه و تخم پشه از کشورهای مختلف منتقل می‌شود. اگر آلوده شود به آن نوع ویروسی که زیکا را ایجاد می‌کند، بله محیط ما هم بعضی جاها تقریباً شبیه همان آب و هوای گرم و نیمه‌گرم و مرطوب برزیل است.

سؤال: چند درصد افرادی که این پشه گزش ایجاد کند، آن استخوان‌درد، بدن‌درد و تب بالا خواهند داشت؟
فرشیدی: ۲۰ درصد افرادی که علامت پیدا می‌کنند در این ۲۰ درصد ممکن است پنج تا شش درصد خیلی شدید باشد که از آنها ممکن است نیم تا یک درصد حتی منجر به فوت هم شود.

سؤال: پس ۸۰ درصد علامتی ایجاد نمی‌کند؟
فرشیدی: ۸۰ درصد علامتی که ایجاد می‌کند آن قدر خفیف است که طرف با یک سرماخوردگی ساده هم ممکن است اشتباه بگیرد یا با خوردن یک قرص مسکن هم خوب شود و دیگر دنبالش نرود که پیگیری کند.

سؤال: پس این برای ۸۰ درصد است؟
فرشیدی: این برای ۸۰ درصد است، اما آن تعدادی که واقعاً علامت پیدا می‌کنند، باز همه آنها بدخیم نیستند. در بدخیم‌ها متأسفانه نیم تا یک درصد مرگ و میر دارد. اگر همه این را سرهم بگیریم، مرگ و میر ما از نیم درصد هم کمتر می‌شود.

سؤال: پس بیشترین چیزی که تهدید می‌کند، همان عوارض این تب دنگی است که خیلی آن نوع تب بالا و استخوان‌درد آن، درست است؟

فرشیدی: کارگران را از کار می‌اندازد. یک تا دو ماه دیگر قدرت کار ندارند. یک مقداری شاید قضیه را ترسناک کند؛ ما الان وارد اپیدمی نشدیم، ما تک و موردی بیمار می‌بینیم، کل شهرستان می‌بینی مثلاً ۱۲ تا بیمار داشته ظرف حدود دو ماه، شما الان یک کارها و اقداماتی صورت گرفته است. اگر فرد به تب دنگی دچار شود، خود تب دنگی چهار نوع مختلف ساب تایپ دارد، اگر ما به ویروس تب دنگی نوع یک مبتلا شویم و خوب شویم، نسبت به این نوع ایمن می‌شویم، ولی نسبت به نوع دوم آن ایمن نیستیم. اگر دوباره مبتلا شویم؛ بار دوم به مراتب وضعیت وخیم‌تر می‌شود. اگر بار اول علامت نداشتیم، بار دوم علامت‌دار می‌شویم. اگر بار اول علامت‌دار بودیم، بار دوم شدیدتر می‌شود. پس امکان ابتلای دوم و سوم قطعاً وضعیت ما را خیلی وخیم‌تر می‌کند. ما باید اساس را بگذاریم که هر نوع گزشی را جلوگیری و پیشگیری کنیم که این اتفاق صورت نگیرد.

سؤال: از چه طریقی؟ پشه می‌زند و می‌رود.

فرشیدی: پوشش‌مان را باید رعایت کنیم، چون ما می‌دانیم این پشه روز گزش صورت می‌گیرد، در فضاهای باز اگر قرار بگیریم، در فضاهای بسته که معمولاً توری است و امکان این که پشه وارد منزل شود خیلی کم است، ولی در فضای باز کار می‌کنیم حتماً سعی کنیم آن قسمت‌هایی از بدن که معمولاً پوشانده نمی‌شود، به هر شکلی بپوشانیم. یک پیراهن آستین بلند یا استفاده از بعضی از این کلاه‌ها، یا این که در جایی قرار بگیریم که امکان این که پشه آن جا باشد، کمتر باشد. جاهایی که پشه معمولاً رشد می‌کند، جاهایی که به مدت طولانی آب می‌ماند، پشه آن جا رشد و نمو دارد، تخم‌ریزی می‌کند، از این آب باید دور شویم و از همه مهم‌تر این که هر نوع گزشی صورت گرفت، هر چه سریعتر به نزدیکترین مرکز مراجعه کنیم. کسانی که در محلاتی زندگی می‌کنند که پشه آئدس آن جا شیوع پیدا کرده، پشه را می‌شناسند یعنی ببینند؛ لکه‌های سفیدی که روی این پشه است، کاملاً متمایز می‌کند این پشه را از پشه آنوفل که معمولاً در جنوب کشور شایع‌تر است. کاملاً این را می‌توانند تشخیص دهند. ولی ما سعی می‌کنیم اگر گزشی صورت گرفت، قبل از این که علائم پیدا کنیم...، ما الان خوشبختانه در روستاها خانه بهداشت داریم، در شهرها مراکز بهداشت و درمانی همه در دسترس هستند، حتماً مراجعه کنند. نیاز هم نیست همان روز اول بروند پیش متخصص، نه بروند کارشناسان بهداشت ما هم آموزش دیدند و هم راهنمایی می‌کنند که چه کار کنند که وضعیت بیمار بدتر نشود.

سؤال: شاید یک پشه عادی او را زده باشد، چه موقعی این برود به مراکز بهداشتی شما مراجعه کند که بفهمد این پشه آئدس بوده؟

فرشیدی: در مناطق آلوده اصلاً گزش صورت گرفت، برود. مناطقی مثل تهران اگر نه بعد از سه تا چهار روز تب شروع شد، با تب علائم ادامه پیدا کرد، حتماً مراجعه کنند.

سؤال: بحث دیگری این روزها شایعه‌ای که مطرح است در فضای مجازی، بعضی‌ها برای خود یک تبلیغاتی راه انداختند که تبلیغ کنند این دارو مخصوص درمان تب دنگی است، از این قبیل تبلیغات دیده می‌شود، آیا این تبلیغات درست است یا نه؟

فرشیدی: برای تب دنگی هیچ داروی اختصاصی ما نداریم؛ یعنی بگوییم این دارو را می‌دهیم این بیماری از بین برود. این بیماری؛ ویروسی است هیچ داروی اختصاصی ندارد، ما معمولاً علامت‌درمانی می‌کنیم،

یعنی طرف آن علائمی که دارد مثل درد و تب؛ از بین می‌بریم. الان بهترین دارویی که استفاده می‌کنیم در دسترس همه هم هست، استامینوفن است، راحت استفاده می‌کنیم. باز این‌جا می‌گویم که بهتر است از آسپرین برای این افراد استفاده نشود. در خانه طرف تب دارد فوراً آسپرین استفاده می‌کند. ما آسپرین را برای این مورد توصیه نمی‌کنیم. استامینوفن در دسترس است، می‌توانیم استفاده کنیم. هیچ آنتی بیوتیکی قطعاً لازم نیست برای این افراد، اگر تب بسیار بالایی می‌دهد، این تب ناشی از کارهایی است که آن ویروس انجام می‌دهد.

سؤال: یعنی آنتی‌بیوتیک تأثیری ندارد؟
فرشیدی: آنتی بیوتیک‌ها روی ویروس‌ها اثر ندارند. یک اشتباهی که همین الان می‌کنیم و همیشه می‌بینیم، خصوصاً مادرها با توجه به حساسیتی که در فرزندان خود تب ببینند فوراً می‌روند سراغ آنتی‌بیوتیک، آنتی‌بیوتیک‌ها روی ویروس‌ها اثر ندارند، آنتی‌بیوتیک‌ها باکتری‌ها را از بین می‌برند. چون این زمینه و عامل بیماری؛ یک نوع ویروس است، پس ما آنتی‌بیوتیک‌ها را اصلاً دخالت نمی‌دهیم.

سؤال: یعنی این پشه وقتی می‌زند؛ عفونت ایجاد نمی‌کند؟
فرشیدی: پشه عفونت ایجاد نمی‌کند، پشه؛ آن ویرمیک ایجاد می‌شود، انتشار ویروس در بدن است که باعث التهاب، تب و آن بدن درد می‌شود. آنتی‌بیوتیک روی این اثر ندارد. ولی ممکن است ما به دلیل ویروس، خود بدن ضعیف شود، سیستم ایمنی بدن ضعیف می‌شود؛ خصوصاً در افراد مسن؛ در افرادی که یک بیماری زمینه‌ای داشتند، آن بیماری زمینه‌ای آنها رشد کند.

سؤال: چه کسانی باید بیشتر مواظب باشند در این زمینه؟
فرشیدی: قطعاً همه افرادی که حساس هستند. کودکان، مادران باردار، افراد مسن و افرادی که از نظر ایمنی ضعیف هستند؛ انواع بیماری‌های سرطانی دارند یا داروهایی می‌خورند که سیستم ایمنی بدن را تضعیف می‌کند، حساس‌تر هستند.

سؤال: یعنی اگر این دسته از افراد آن پشه گزش ایجاد کند، می‌روند جزو آن ۲۰ درصدی که علامت نشان می‌دهد، درست است؟
فرشیدی: علامت تشدید می‌شود، خود بیماری زمینه‌ای آنها هم یک مقداری تشدید پیدا می‌کند.

سؤال: گفتید الان ما در مرحله حاد قرار نداریم....
فرشیدی: مرحله اپیدمی قرار نداریم، شیوع همگانی قرار نداریم.

سؤال: اگر یک بارش بارانی صورت بگیرد در این استان‌ها، آن جاست که گسترش پیدا می‌کند. پیش بینی شما در این زمینه چیست؟
فرشیدی: ما سال گذشته در بهمن ماه و اسفند یک پیش‌بینی کردیم، پیش بینی ما این بود که در اردیبهشت ماه این بیماری به احتمال زیاد در جای جای ایران حتی استان‌ها را هم مشخص کردیم، این اتفاق افتاد بر اساس آن چه در همسایه‌ها می‌دیدیم، الان پیش بینی ما برای آینده این است؛ مناطقی در کشور هستند که دو ماه پیش ما وفور پشه فراوانی داشتیم، الان ما این وفور پشه را نداریم، پشه‌ها را نداریم، اما یک چیزی داریم که نمی‌بینیم، چیست؟ تخم این پشه‌هاست، کجا پخش شده این تخم پشه‌ها؟ تمام جاهایی که دو ماه پیش آب بود و پشه‌ها آمدند تخم‌ریزی کردند. این تخم‌ها مانده الان، آب نیست، لذا

تخم‌ها هست. این تخم‌های پشه آئدس تا یک سال و نیم، بعضی‌ها می‌گویند تا دو ماه هم ممکن است زنده بماند.

سؤال: اگر باران بخورد دیگر آن وقت...؟

فرشیدی: آن وقت این تخم تبدیل به همان لارو و پشه می‌شود، حالا این پشه فرقش با پشه دو ماه پیش ما چیست که ما این را مدام تکرار می‌کنیم. پشه دو ماه قبل ما آلوده نبود، پشه الان ما بیمار در کنارش قرار گرفته است؛ ما ۱۵۲ بیمار ظرف همین مدت داشتیم، این پشه‌ها با این بیمارها در تماس بودند، لذا تعداد زیادی از این پشه‌ها آلوده شدند. تخمی که الان این پشه ریخته، این تخم‌ها متأسفانه آلوده به ویروسی هستند که مادر اینها؛ آن پشه ماده حامل بوده، الان ویروس در این تخم‌هاست، پس این تخم‌ها اگر آب ببینند، شهریور به بعد بارندگی صورت بگیرد، از الان باید بگوییم تمام شهرداری‌ها باید بروند، نقشه شهرها مشخص است کجا آب جمع می‌شود، هر جایی که آب جمع می‌شود باید از الان فکر این باشند که این آب نماند، بعد از بارندگی یک قطره آب نباید در شهر بماند، باید آب، جوهای آب و تمام مسیرهایی که ممکن است آب را منتقل کند، در جنوب اکثراً دریا، این کار اتفاق بیفتد، تمیز و هم‌سطح شود، امکان نشستن آب فراهم نشود.

سؤال: بحث بارندگی باعث می‌شود که این تخم‌هایی که الان هست تبدیل به آن پشه شوند. یک مقداری بیشتر توضیح می‌دهید.

فرشیدی: من هفته پیش جنوب بودم، هوا بسیار گرم بود، یعنی شما پشه را نمی‌دیدید، پشه‌ها همه در یک جاهای تاریک و یک مقداری خنک‌تر به استراحت مشغول هستند و کمتر هم دنبال گزش هستند و از بین می‌روند. اما این پشه تخمش را ریخته است. آن خون‌خواری می‌کند که تخم بارور شود و تخمش را باید دفع کند. این تخم‌ها الان ماندند و در محیط هستند. این تخم‌ها آب نیاز دارند، آب از کجا باید بیاید؟ آب تمیز هم می‌خواهند، از کجا بیاید؟ مهمترین منبع آب؛ می‌تواند بارندگی باشد، اگرچه ما در همین دو سه هفته پیش در بعضی شهرستان‌ها به علت ترکیدگی لوله‌ها داشتیم گزارش شد در گزارش‌های دوستان ما هست که مراجعه کردند دیدند لوله‌ای ترکیده آب جمع شده و بلافاصله آن جا وفور پشه داشتند. هم سازمان آب، هم شهرداری وارد شدند و این کار را انجام دادند. یعنی بهسازی محیط شما باید الان صورت بگیرد. بهسازی محیطی که می‌دانیم باید به چه شکلی اتفاق بیفتد. جا برای تشکیل فضایی که آب بتواند بماند، آب هم فقط بارندگی نیست، می‌گوییم بارندگی، در جنوب الان تمام کولرها در ۲۴ ساعت کلی آب تولید می‌کنند، این آب‌ها کجا می‌رود؟

معمولاً در دبه‌هایی است که می‌ماند در یک گوشه‌ای و این طرف و آن طرف می‌شود یا بعضی از شهرستان‌های ما لوله‌کشی آب خوبی ما نداریم، مجبوریم از تانکر و منبع استفاده کنیم، خیلی از این منبع‌ها درپوش ندارند، باز است یا منبع‌ها فرسوده شدند از گوشه و جاهای مختلف آن پشه راحت آن جا می‌تواند بنشیند و آن تخم تبدیل به لارو و پشه شود و بیاید در فضا. ما تمام اینها را باید از بین ببریم. شدنی است. من شهرستانی می‌توانم اسم ببرم که شاید ۷۰ درصد شهرستان این کار را توانستند انجام دهند. من خیالم راحت است، بارندگی هم در شهرستان اتفاق بیفتد، دیگر مثل چهار ماه قبل نخواهد بود، ولی شما شک نکنید بعد از بارندگی یک افزایش بسیار شدیدی در پشه‌ها شاهد خواهیم بود؛ اگر ما پشه‌ها را از بین نبریم نسبت به آن موقع.

سؤال: آن استان‌هایی که آلوده است؟
فرشیدی: بله، ما پشه به وفور داریم می‌بینیم. کار دیگری که باید انجام دهیم، ارتباط بین این پشه و انسان‌های سالم و انسان‌هایی که به هر شکلی فکر می‌کنیم بیماری را از جای دیگر آوردند، قطع کنیم، یعنی در خانه‌ها حتماً باید توری داشته باشد که امکان رد شدن پشه را کم کند. اگر بیمار هم پیدا کردیم، این بیمار برای یک مدتی؛ ۱۰ روز ایزوله شود. یعنی ارتباط او با فضای بیرونی که پشه امکان گزش داشته باشد، این امکان را نداشته باشد.

سؤال: اگر به فرض منِ نوعی تب دنگی داشته باشم، یک پشه عادی گزش ایجاد کند و برود نفر بعدی هم ایجاد کند، آیا این بیماری منتقل می‌شود یا نه؟
فرشیدی: غیر از پشه آئدس؛ نه. ما انواع پشه مثل آنوفل داریم.

سؤال: فقط پشه آئدس می‌تواند این را منتقل کند؟
فرشیدی: بله. پشه آئدس این خصوصیت را دارد که ویروس تب دنگی یا ویروس زیکا را در بدن خود پرورش دهد و آن را منتقل کند به یک انسان سالم دیگر. اما پشه آنوفل با این که دوره چرخش پارازیت مالاریا در بدن پشه آنوفل یک دوره بسیار بسیار کامپلکسی است که اتفاق می‌افتد، اما این پشه آئدس آن کار را نمی‌تواند برای پارازیت مالاریا انجام دهد، برعکس آن هم امکان ندارد. پس پشه‌های دیگر که فراوان هستند و انواع پشه‌های مختلف داریم، اگر گزشی انجام دهد، امکان انتقال ویروس تب دنگی از فرد بیمار به فرد سالم دیگر ندارد.

سؤال: الان آخرین آمار در این زمینه ابتلا چقدر است؟
فرشیدی: الان کل بیمارهایی که ثبت شده و آزمایشگاه تشخیص ما هم انستیتو پاستور تأیید کرده باشد؛ ۱۵۲ مورد است.

سؤال: پیشرفت داشته در این مدت؟
فرشیدی: دو مورد اضافه شده است.

سؤال: از دو سه هفته پیش که گفته بودید پیشرفت داشته است؟
فرشیدی: ۱۴۹ بود که سه مورد اضافه شده است؛ که این سه مورد اضافه هم؛ یک مورد پیدا نکردیم که خارج سفر کرده باشد، ولی دو مورد دیگر از مسافرین خارج از کشور هستند.

سؤال: فوتی هم داشتیم؟
فرشیدی: همان یک موردی که در اردیبهشت ماه داشتیم.

سؤال: احتمال فوت بر اثر گزش چقدر است؟
فرشیدی: ما الان هیچ بیمار بستری در سطح کشور نداریم، کشورهای همسایه هم خصوصاً امارات که تعداد زیادی بیمار به ایران فرستاد، الان در آن جا هم فروکش کرده و تعداد بیمارهایشان خیلی کم شده است. امکان این که ظرف یکی دو هفته دیگر تا اواسط مرداد در افزایش موارد ببینیم، بعید است.

سؤال:، اما پیش‌بینی شما روی آن موقعی است که باران بیاید؟

فرشیدی: بعد از ۱۵ شهریور به بعد هوا بهتر می‌شود، احتمال بارندگی هم در بعضی از این نقاط؛ مثلاً استان هرمزگان با این که جای خشکی است و بعضی از شهرستان‌های آن بارندگی تابستانی را داریم.

سؤال: پس ادامه دارد پشه آئدس، این طور نیست که بگوییم تابستان است و بعد تمام.
فرشیدی: شک نکنید سال آینده وضعیت از امسال بدتر خواهد بود، اگرچه آن اتفاقاتی که الان رقم خورد در وزارت بهداشت، نیاز به یک کمک مالی از طرف سازمان برنامه دارد، اینها اجرایی شود، شک نکنید ما امسال اپیدمی نخواهیم داشت. ولی اگر نشود قطعاً این اتفاق می‌افتد. سال آینده هم از امسال بدتر خواهد بود. شک نکنید، این طبیعت این پشه است. استان‌های شمالی الان شدند ۹ تا....

سؤال: ان‌شاءالله که دستگاه‌های مربوطه پای کار می‌آیند، خود مردم هم رعایت می‌کنند، توصیه‌هایی که داشتید، کار به آن جا ان‌شاءالله نمی‌کشد، اما به هر حال باید تدابیر را از قبل اندیشید.